Cei 10 laureați din cadrul Galei 100 pentru Centenar Lisabona

1. Constantin SANDU, pianist, profesor universitar, Conservatorul din Porto

S-a născut în 1964 la București, din 1991 s-a stabilit în Portugalia și este considerat unul

dintre cei mai importanți pianiști luso-români. Este directorul Departamentului de muzică al Şcolii Superioare de Muzică şi Artele Spectacolului din Porto, conducător de doctorat, membru în juriul unor importante concursurilor internaționale de pian. A cântat în prestigioase festivaluri internaţionale și colaborează cu orchestre din România şi Portugalia. Solist al unor importante orchestre europene, a cântat sub bagheta unor dirijori remarcabili. A realizat numeroase înregistrări pentru radio şi televizune și compact discuri ca solist (Beethoven, Albeniz şi Gershwin, capodopere portugheze şi româneşti pentru pian).

2. Liliana BIZINECHE, mezzosoprană, profesor universitar, Universitatea din Evora

S-a născut la Brașov, unde părinţii erau membri ai *Corului Orchestrei Filarmonice.* La 24

de ani devine solista Operei din Cluj și câștigă premiul I la *Concursul Internaţional de Canto din Paris*. José Blanco, unul dintre membrii juriului, administrator la Fundația Gulbenkian, o invită la Lisabona. La Opera *São Carlos* se bucură de succes în rolul Charlottei, alături de celebrul Alfredo Krauss, în opera ”Werther”. A lucrat cu Peter Brook la Paris, în anii ’81-’82. S-a stabilit în Portugalia în 1988. A cântat sub bagheta lordului Yehudi Menuhin, inclusiv în imprimări. Din 1999 este profesor la Universitatea din Évora, unde conduce teze de licenţă şi masterat în canto. Titlul de doctor în muzică l-a obţinut cu teza “Interpretarea lirică a cântecului popular românesc”, în care a studiat cântecele adunate şi prelucrate de compozitorul Tiberiu Brediceanu. A fost o teză de pionierat și pentru Portugalia

deoarece jumătate era scrisă şi cealaltă jumătate interpretată, cu un repertoriu de 42 de melodii pe care le-a ales din toate regiunile României. A fost primul doctorat în interpretare în istoria universităților lusitane.

3. Elena DUMITRESCU-NENTWIG, scriitor, profesor de canto

S-a născut la Brăila, a absolvit Conservatorul de Muzică „Ciprian Porumbescu“ din Bucureşti, la clasa profesorilor Valentin Teodorian şi Hero Lupescu. Recunoașterea internațională a avut loc în anii `70, după plecarea sa în exil. A interpretat roluri precum *Privighetoarea* din *Păsările* de Walter Braunfels, *Regina Nopţii din Flautul fermecat* de Wolfgang Amadeus Mozart, *Violeta din opera Traviata* a lui Giuseppe Verdi, cântând cu parteneri celebri pe marile scene din Germania, Austria, Franţa, Spania, Italia, Olanda, Cehia, Polonia, Israel. După încheierea carierei scenice, în cadrul studioului pe care l-a iniţiat, predă lecţii de canto unor tineri soliști aflaţi la început de carieră. În paralel, scrie în limbile română şi germană, basme, romane, piese de teatru şi poezii, care au avut ecouri favorabile în rândul cititorilor şi în presa de specialitate. A publicat 6 cărți (*Naufragiaţii din Brăila, De răsfoit. Basme şi povestiri pentru copii, Noi, romii şi restul lumii, Adevărate sau imaginate, de întâmplat, s-au întâmplat, Credinciosul meu duşman, Iubire la margine de eșafod*). Este laureata premiului Fundației ”Itaca", Dublin, pentru *Cartea de proză a anului 2017* a scriitorilor români din diaspora.

4. Mihaela GEORGESCU-DELAFRAS, istoric

Absolventa unui master în istorie la Universitatea Harvard, pleacă în Suedia în 1971, unde predă limba engleză. În Portugalia ajunge în anul 2000 iar în aprilie 2005, la

Luxemburg, cu ocazia semnării Tratatului de aderare a României la UE, ca reprezentant al românilor din Portugalia (Mihaela Rogalski, numele fostului soț). Este fiica actriței Nora Vasilescu și nepoata editorului interbelic Petre Georgescu-Delafras. În anul 2014 a reeditat una dintre cărțile bunicului său, "Cum am cucerit viața", volum prefațat de Adrian Cioroianu și prezentat de Emil Hurezeanu și Grigore Arsene, director Curtea Veche Publishing, la Banca Națională a României, în prezența guvernatorului BNR și a actorului Radu Beligan, care a citit un fragment din carte. În Portugalia locuiește în casa Regelui Carol al II-lea de la Estoril şi continuă, prin intermediul unor organizaţii internaţionale („International Woman in Portugal") să promoveze cultura română.

5. Mirela ȘUTA, antreprenor

Este proprietarul Clinicii Sorria, distribuitor exclusiv în Portugalia al produselor Gerovital,

pe care le promovează și utilezează în cadrul clinicii sale. Colaborează cu Institutul Naţional de Gerontologie şi Geriatrie din București pentru metoda originală de tratament "Ana Aslan". A absolvit în 1997 Facultatea de Medicină și Farmacie din Cluj-Napoca și deține o specializare în Geriatrie și Gerontologie, obținută în 2003 la Universitatea Autonomă din Barcelona. Din 2017 produce propria linie de produse dermocosmetice pe bază de spirulină, SUTA Spirulina Technology.

6. Daniel AELENEI, cercetător, profesor universitar, Universitatea Nova

Este conducător de doctorat la Departamentul de Inginerie Civilă, din 2010, specializarea *Comportamentul termic al cladirilor, cercetator la Centrul de Tehnologie si Sisteme*. Are peste 50 de lucrări științifice publicate. Premiul îl imparte cu soția, **Laura AELENEI**, cercetător la Laboratorul Național de Energie și Geologie, profesor invitat la Facultatea de Științe a Universității Lisabona. Laura Aelenei a publicat, de asemenea, aproximativ 50 de lucrări și a participat la numeroase proiecte europene de cercetare.

7. Dan CARAGEA, traducător, lusitanist

Publicist și traducător, lusitanist, specialist în psihologie și lingvistică computațională. Profesorul Caragea este coordonatorul volumului bilingv „*ROMÂNIA-PORTUGALIA: 100 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice româno-portugheze*”, editat sub egida Ambasadei României în Republica Portugheză, ICR Lisabona și Fundația Bonte, cu sprijinul MAE, IDR, ICR și Institutului Diplomatic Portughez, volum de referință atat pentru istorici și diplomați cât și pentru publicul larg. Cărti publicate: *Português Intensivo*, 1979 (coautor), *Limba Portugheză pentru Toți*, 1988 (co-autor), *Viver em Portugal*, 1995, *Dicionário do Português Antigo*. Traduceri: José Luandino Vieira - *Luuanda*, Editura Univers, 1982, *Simbolismul european* – Editura Albatros, 1983 (colaborare), Mihai Eminescu – *O Astro da Tarde (Luceafărul)*, 1988, *Antologia Poeziei Portugheze*, 1990, Mihai Eminescu - *Vésper*, în *Antologia 2004*, Cavalo de Ferro, 2004, Ștefan Mitroi – O Buraco (Gaura), Cyberlex, Lisabona, 2008.

8. Claudia MIHON, medic internist, asistent universitar

Născută la Câmpeni, Alba, în 1979, ajunge în Portugalia în 2003 iar din anul 2014 este medic internist la Spitalul *Curry Cabral* din Lisabona, unde are și responsabilitatea studenților și rezidenților la medicină internă. Asistent de medicină internă la Facultatea de Științe Medicale din Lisabona și asistent invitat la Universitatea din Faro. Autorul unor studii de medicină internă, are participări la numeroase Congrese Naționale de medicina internă unde coordonează și lucrările rezidenților.

9. Ioan ONICA, antreprenor în domeniul construcțiilor, Lagos, regiunea Algarve

S-a născut în 1973 la Halmeu, Satu Mare. Din anul 1997 s-a stabilit în Portugalia iar în anul 2000 a înființat o firmă de construcții, care are acum 40 de angajați. Susţinător al valorilor, spiritualităţii și tradițiilor româneşti, și-a asumat și a suportat cheltuielile legate de renovarea Capelei Sf. Ioan Botezatorul din Lagos, monument istoric de la 1832, una dintre cele mai frumoase biserici din sudul Portugaliei, unde comunitatea românească beneficiază de serviciu religios ortodox în limba română, începând din luna mai 2013.

10. Elisabeta Ecaterina NECKER, inginer, președinte și fondator al Asociației *Doina*

S-a născut în 1975 la Timișoara și a absolvit Facultatea Politehnică. La 5 ianuarie 2007 a înființat Asociația *Doina* din Algarve, zonă cu semnificativă prezență românească. A

fost laureata premiului "Emigrantul intreprinzator al anului", distincție obținută în decembrie 2007, în cadrul unui concurs național organizat de prestigioasa Fundație *Gulbenkian.* A promovat numeroși tineri în rândul asociației iar unul dintre aceștia, Ciprian Budeanu, a fost ales, în octombrie 2017, consilier pentru primăria din Almancil, fiind primul cetățean român ales în administrația locală. Asociația face parte din Rețeaua Socială a Consiliului Municipal Loulé și din Consiliul General al Administrației Grupului de Școli din Almancil, unde sunt înscriși 1.600 de elevi, dintre care 30% sunt copii români. În cadrul Asociației funcționează un Cabinet de inserție profesională, acreditat de Centrul de Forță de Muncă din regiune, cu care Asociația *Doina* are o excelentă colaborare.